

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Kultura języka, PG_00194695						
Kierunek studiów	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2030/2031		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	5	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	9	Liczba punktów ECTS			4.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Grażyna Szyling				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	30.0	0.0	0.0	0.0	45
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	45		0.0		55.0	100
Cel przedmiotu	1. Wypracowanie u studentów dbałości językowej o kulturę języka.2. Rozwijanie zachowań językowych sprzyjających kulturze językowej w komunikacji z uczniami.3. Wykształcenie postawy troski o wysoką kulturę języka osobistego i zawodowego.4. Podniesienie umiejętności wygłaszania wystąpień publicznych oraz prowadzenia korespondencji zachowującej wysokie standardy etyczne. 5. Wyczulenie na specyfikę języka dziecka i mówienia do dziecka oraz potoczne mówienie o dziecku.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PPWJ5_W17] ma pogłębioną, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę na temat procesów komunikacji społecznej oraz ich prawidłowości i zakłóceń	Ma uporządkowaną wiedzę na temat lingwistycznych i społecznych uwarunkowań komunikacji, w tym komunikacji między dziećmi, dziećmi i dorosłymi oraz ewolucji języka.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport [SW5] realizacja zadania problemowego
	[PPWJ5_W10] ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę na temat metodyki wykonywania zadań – norm, procedur i dobrych praktyk stosowanych w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej	Ma uporządkowaną wiedzę na temat norm językowych i innych zagadnień z zakresu pragmatyki języka, także języka dzieci i dla dzieci oraz języka wypowiedzenia się o dzieciach.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport [SW5] realizacja zadania problemowego
	[PPWJ5_K02] ma kompetencje społeczne umożliwiające formułowanie właściwych zachowań i postaw dzieci lub uczniów, w tym wobec kultury i sztuki	Ma kompetencje społeczne umożliwiające budowanie właściwego stosunku dzieci do języka i jego kultury.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[PPWJ5_U12] ma umiejętności pozwalające na efektywną pracę w środowiskach zróżnicowanych kulturowo oraz z dziećmi, dla których język polski jest drugim językiem, wykorzystując kompetencje międzykulturowe i glottodydaktyczne	Ma umiejętności pozwalające na efektywne prezentowanie własnych przekonań, pomysłów, odczuć, wątpliwości w zróżnicowanym kulturowo środowisku.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[PPWJ5_U15] ma umiejętności pozwalające na poprawne posługiwanie się językiem ojczystym oraz wykazywanie troski o kulturę i etykę wypowiedzi własnej, dzieci lub uczniów	Ma umiejętności pozwalające na poprawne i płynne komunikowanie się z dziećmi i z dorosłymi, przy zachowaniu powszechnie uznanych norm etycznych.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU5] realizacja zadania problemowego
Treści przedmiotu	<p>Wykład:</p> <ol style="list-style-type: none"> Świadomość językowa, język jako wartość Komunikacja werbalna i pozawerbalna Normy językowe i innowacje językowe Funkcje języka, typologia błędów językowych Cechy współczesnego języka polskiego i zachodzące w nim zmiany. Brutalizacja języka publicznego i potocznego Etyka i estetyka słowa, w tym etyka korespondencji tradycyjnej i elektronicznej. <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> Analiza własnych zasobów językowych. Identyfikacja specyfiki porozumiewania się z rówieśnikami, powiązana z refleksją nad generacyjną zmiennością języka. Na tropach błędów w języku mówionym i pisanym: analiza przykładów. Korzystanie z zasobów internetowych poradni językowych. Pisanie krótkich tekstów, adresowanych do określonego odbiorcy. Analiza języka i kompozycji ze względu na cel tekstu. Poprawianie własnego tekstu. Przekształcanie cudzych tekstów, korekta językowa i stylistyczna. Analiza językowa wybranych tekstów pisanych przez dzieci, przeznaczonych dla dzieci oraz na temat dzieci. Język dziecka w komunikacji rówieśniczej i komunikacji z dorosłym. Kwestie etyczne i estetyczne. Wystąpienie publiczne: język, kompozycja, argumentacja, postawa wobec odbiorcy. Rola prezentacji. Prezentacja wystąpień studentów, poświęconych wybranym przez nich zagadnieniom z zakresu: języka, jakim posługują się dzieci w różnych sytuacjach i kontekstach (w tym folkloru dziecięcego); języka uczniowskich prac pisemnych lub zapisów nieformalnych; języka, jakim nauczyciele mówią o dzieciach lub mówią do dzieci: oficjalnego i nieoficjalnego; języka, w jakim pisze się o dzieciach lub pisze się dla dzieci. 		
Wymagania wstępne i dodatkowe	<p>A. Wymagania formalne</p> <p>Zaliczenie przedmiotu: przedmiotów z zakresu edukacji polonistycznej.</p> <p>B. Wymagania wstępne</p> <p>Student posiada wiedzę polonistyczną z zakresu odpowiadającego zagadnieniom kultury języka oraz dotyczącą socjologicznych uwarunkowań procesów edukacyjnych.</p>		

Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Obecność na zajęciach i aktywny w nich udział	51.0%	10.0%
	Kolokwium pisemne	51.0%	30.0%
	Zaliczenie ustne (prezentacja)	51.0%	60.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Literatura podstawowa (na zajęcia):	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Markowski A. (2005), Kultura języka polskiego: teoria, zagadnienia leksykalne. Warszawa, PWN. 2. Jadacka H. (2013), Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, składnia. Warszawa PWN. 3. Naruszewicz-Duchlińska (2019), Kultura zachowań językowych w internecie. Warszawa, PWN. 	
	Uzupełniająca lista lektur	Literatura uzupełniająca (do pracy indywidualnej):	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Miodek J. (1983), Kultura języka w teorii i praktyce, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego. 2. Wierzbicka A. (2001), Kultura języka polskiego: praktyczne ćwiczenia, Wydawnictwo WSHE. 3. Kaczor M. (2009), Estetyka słowa a kultura języka, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego. 	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<p>Kolokwium - rozumienie zagadnień omawianych na zajęciach; kryteria zgodne z wartościami określonymi w regulaminie studiów Prezentacja ustna - merytoryczna argumentacja omawianego problemu językowego, jakość językowa prezentacji ustnej, trafność wyboru problemu do przedstawienia</p>		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.